

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. Виходить щотижня. № 2 (1455). 8 СІЧНЯ 1982 РОКУ. ЦІНА 2 коп.

УНІВЕРСИТЕТИ
ПОКЛИКАНІ БУТИ
ЕТАЛОНОМ РІВНЯ
ПІДГОТОВКИ
СПЕЦІАЛІСТІВ.

СОВРЕМЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

В ВЫПОЛНЕНИИ задач, поставленных перед советской высшей школой XXVI съездом КПСС, важная роль принадлежит университетам. Они призваны стать ведущими учебно-методическими и научными центрами, служить эталоном уровня подготовки специалистов, оказывать влияние на все стороны экономической, социальной и духовной жизни своих регионов.

В нашей стране ныне действуют 68 государственных университетов. Здесь трудится самый значительный и опытный отряд вузовских преподавателей и ученых, среди которых свыше 3,750 тысяч докторов наук. Ежегодно дипломы этих учебных заведений получают более ста тысяч человек — каждый восьмой выпускник вузов. Всеобщее признание заслужили научно-педагогические школы, сложившиеся в университетах Москвы, Ленинграда, Тарту, Ташкента, Тбилиси, Казани. Ведущие преподавательские коллективы отличают атмосфера партийности, умения сочетать традиции и новаторство, прививать студентам идейную убежденность, навыки исследовательской работы, приобщать молодежь к высотам культуры.

Университетский уровень образования базируется на глубоком усвоении фундаментальных дисциплин. Научное мышление, марксистско-ленинское мировоззрение формируются у будущих специалистов прежде всего на лекциях. Живое общение с талантливыми учеными, педагогами вводит студентов в мир современных научных проблем, побуждает к самостоятельному поиску знаний. Между тем качество лекционных курсов не всегда удовлетворительно. Так, в Удмуртском университете значительная часть лекций читается ассистентами, хотя многие доценты и старшие преподаватели имеют меньшую нагрузку. Ректораты, партийные комитеты университетов призваны доверять кафедру лектора самым опытным специалистам, смелее привлекать в студенческие аудитории ученых академических и отраслевых институтов.

Качество университетской подготовки снижает и излишнее увлечение специализацией, ведущее к определенному отрыву теории от ее практического применения. Как правило, это вызывает лишь перегрузку студентов за счет увеличения числа аудиторных занятий и количества изучаемых дисциплин. В результате же, например, психолог, получивший образование в университете, неплохо владеет методологией лабораторных исследований, но теряется в трудовых коллективах, деятельность которых он должен оптимизировать. Союзное и республиканское

министерства высшего и среднего специального образования должны более четко контролировать учебные планы и программы, постоянно сверять их с реальными потребностями народного хозяйства.

Авторитет любого высшего учебного заведения во многом определяется значимостью и масштабом исследовательских работ. Однако современный университет, помимо роста собственного творческого потенциала, может немало сделать и для повышения эффективности науки в вузах региона, прокладывая дорогу новым прогрессивным формам организации

и планирования исследований. Об этом свидетельствует опыт Ростовского университета, вносящего заметный вклад и в развитие Северо-Кавказского научного центра высшей школы. За минувшее десятилетие ученые центры активно участвовали в разработке таких программ, как «Интеркосмос», «Интермозг», «Вибросейсморазведка». Укрепились связи вузов с Академией наук СССР, по ее координационным планам ведутся исследования более чем по двумстам темам. Местным партийным и советским органам следует смелее поощрять инициативу уни-

верситетов в развитии вузовской науки.

Многие университеты направляют до восьмидесяти процентов своих питомцев на работу в систему народного образования. Только на Украине ежегодно становятся учителями более четырех тысяч университетских выпускников. Это заставляет обратить серьезное внимание на изучение студентами педагогики и психологии, овладение методикой преподавания. Одобрения и распространения заслуживает опыт Харьковского и Белорусского университетов, организовавших специальные педа-

гогические отделения, набор на которые идет по самостоятельному конкурсу. Вместе с тем немало еще учителей с университетскими дипломами не являются к месту распределения. Органам народного образования необходимо установить порядок, чтобы каждый такой специалист был на счету, заранее получал направление в школу с указанием учебной нагрузки, обеспеченности жилплощадью.

Особую ответственность несут университеты, их партийные организации за качество подготовки вузовских преподавателей. В высшей школе не редкость, когда лекции и семинары по основополагающим курсам приходится доверять специалистам, не умеющим общаться с молодежной аудиторией, не владеющим элементарными педагогическими приемами. Понятно, что такое неумение обходится неоправданно высокими потерями, в том числе отчислением из вузов неуспевающих студентов. Минвузу совместно с ВАК СССР следовало бы принять дополнительные меры, чтобы поднять престиж исследований по психологии и педагогике высшей школы, ввести их обязательное изучение в аспирантурах университета.

За последние четверть века в стране появились десятки молодых университетов. Ряд из них благодаря помощи традиционных вузовских центров быстро окреп, успешно продолжает лучшие традиции отечественной высшей школы. Так происходит, например, в Красноярске, Тюмени, Барнауле, куда прибыли группы высококвалифицированных специалистов из Новосибирска. Порою, однако, процесс становления затягивается из-за того, что кадровое пополнение не было заранее четко спланировано. Сегодня острою нехватку опытных преподавателей испытывают недавно созданные Гродненский, Нукусский, Карагандинский университеты. Особенно нетерпимо, когда текучесть кадров сдерживает развитие сложившихся коллективов. Например, за последние годы из-за нехватки жилья несколько сотен преподавателей, кандидатов и докторов наук, покинули Иркутский и Дальневосточный университеты. Исполкомы местных Советов, партийные и профсоюзные комитеты обязаны обратить на эти вопросы серьезное внимание.

С каждым годом все заметнее вклад университетов в экономику, науку, культуру, просвещение. Пусть же каждый их преподаватель и студент окажутся достойными замечательных традиций, высокой миссии своих учебных заведений.

Увага! Йде сесія.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЕТАП

ПОЧАЛАСЬ зимова за-
ліково-екзаменаційна
сесія. Всі до неї готувались
— і студенти, і кафедри.
Сплановані консультації, ви-
значено дні екзаменів з окре-
мих дисциплін. На кафедрах
затверджено екзаменаційні
білети, в кабінетах і на ка-
федрах встановлені дні і го-
дини обов'язкового чергуван-
ня викладачів.

Це все добре. Але успіх
екзаменів все ж таки буде
залежати не тільки від орга-
нізаційних заходів кафедр і
факультетів. Головне — з
якими знаннями і якою під-
готовкою прийде студент на
екзаменаційну сесію. Як сту-
дент навчався на протязі се-
местру, чи опрацював він міні-
мум рекомендованої літе-
ратури, як виконав практич-
ні роботи — все це зумов-
лює рівень підготовленості
студента до сесії. Підготов-
ка до екзамену під час сесії
— це не тільки певне узага-
льнення і систематизація то-
го, що вже добуто в семест-
рі.

Що це так, відомо всім.
Але, на жаль, в практиці
можна почути серед студен-
тів вислови: «вивчив», «не
встиг вивчити», «мало днів
на підготовку, а тому не все
вивчив» і т. п. Не випадково
так говорять студенти. Час-
тина з них готується до екс-
замену тільки під час сесії і
їм дійсно доводиться «вив-
чати». А які будуть знання
у цього студента — теж ві-
домо. Тільки для екзамену,
щоб скласти.

Проте деякі екзаменатори
бувають цілком задоволені
повною відповіддю студента,
який старанно вивчив мате-
ріал, нічого не обійшов, про
все сказав, і ставлять йому
вищий бал.

І студенти привчаються
до такого стилю підготовки
до екзамену. У них є надія
«вивчити» напередодні екс-
замену програму екзамену і ді-
стати бажану оцінку.

Проте набагато менше бу-
ває таких студентів, що «ви-
вчають» матеріал під час се-
сії, коли в семестрі кафедра
і викладачами в повній

мірі використовуються в ком-
плексі активні форми поточ-
ного керівництва навчальною
роботою студентів. І коли
не вигадують якісь «нові»
форми, а педагогічно продумано
спрямовують навчання
студентів на семінарських і
практичних заняттях, через
виконання лабораторних робіт,
написання рефератів, че-
рез проведення колоквіумів з
лекційних курсів, розв'язан-
ня ситуативних задач, вико-
нання домашніх завдань, на
консультаціях за викликом,
через написання курсових
робіт на різних практиках.

Іде мова про керівництво,
управління навчально-пізна-
вальною діяльністю студен-
тів, а не про формальний
контроль успішності студен-
тів і гонитву за процентами
успішності.

А тому і на семестрові екс-
замені слід дивитись не як
на формальне підсумування
того, що робилось в семест-
рі, а як на завершення нав-
чання і як на засіб система-
тизації знань, добутих в се-
местрі, як на узагальнення
теорії і методології науки.
Сесія — це вищий етап на-
вчального процесу.

А коли так, то і оціню-
вання студента на екзамені
повинно базуватись на якості
знань, виявлених на екс-
замені, а не на поточних відомо-
стях, зафіксованих в аудиторних
журналах і робо-
чих планах викладача.

Суперечки бувають з при-
воду норм оцінки. За що

ставити той чи інший бал?
Тут слід наголосити на тому,
що оцінки «відмінно», «доб-
ре», «задовільно» — пере-
відні і випускні оцінки. Різ-
ний рівень знань, але він за-
довільний у всіх трьох випа-
дках. І задовільна оцінка
означає, що студент оволодів
знаннями на рівні вимог ву-
зівської програми і дістає всі
права спеціаліста чи педаго-
га, а на виробництві виконує
професійні обов'язки не в
залежності від оцінок, що за-
писані в дипломі, а ті обо-
в'язки, що покладені на ньо-
го виробництвом.

Ось чому штучна деваль-
вація задовільної оцінки
приводить лише до підви-
щення процента загальної ус-
пішності, але не сприяє яко-
сті підготовки спеціаліста.
Недоречним, я вважаю, вве-
дження такого покажчика, як
«процент якості» — процент
добрих і відмінних оцінок.
Що ми прагнемо до збіль-
шення добрих і відмінних
оцінок — це зрозуміло і
природно. Але чому при за-
довільній оцінці, виставленій
у відповідності з встановле-
ними державними нормами
оцінки, відсутня якість —
зрозуміти важко. Це теж ве-
де до девальвації задовіль-
ної оцінки і штучного зрос-
тання процента успішності.

Екзамен це не тільки пе-
ревірка знань, завершення
навчання, контроль. Екзамен
слід розглядати і як ефекти-
вну форму виховання сту-
дентів. Коли екзамені спри-
ймаються як відповідальний
завершальний етап навчання
і проводяться об'єктивно, лю-
дяно, як показують тривалі
спостереження, вони вихову-
ють у студентів важливі яко-
сті — любов до праці, відпові-
дальність, формують наукові
і фахові інтереси, поглиблю-
ються ідеологічні переконан-
ня. А коли студент звик до
«виучування», то і екзамен
для нього тільки одне хви-
лювання — складу чи ні? А
коли все ж таки складе, то
дуже швидко забуває.

І. І. КОВИЛЯЦЬКИЙ,
зав. кафедрою
педагогіки ОДУ.

ЕКЗАМЕН НА ПРАВО...

Незабаром наша група
складає сесію. Це для тре-
тьокурсників юрфаку важ-
кий рубіж: попереду чоти-
ри екзамені — два загальні
і два спеціальні — ті, що
мають безпосереднє відно-
шення до нашої майбутньої
професії юриста.

Тож підготовка до екс-
заменів ведеться напружено, з
творчим піднесенням. Хоча
група не один рік тримає на
курсі по успішності і місце,
а нещодавно атестація під-
твердила цю позицію, сту-
денти групи № 3 не склада-
ють рук. Справ багато — у
кожного комуніста (в групі
їх 9), у кожного комсомоль-
ця. А найбільше їх, зви-
чайно, — в активістів. Комсорг
групи М. Погрібний, старос-
та Л. Селезньова, оргсектор
А. Вайпан, парторг курсу В.
Федорчук, комсорг курсу О.
Дамаскін, член парткому
ОДУ, відмінник Є. Уткін,
відмінниця О. Трепалюк та

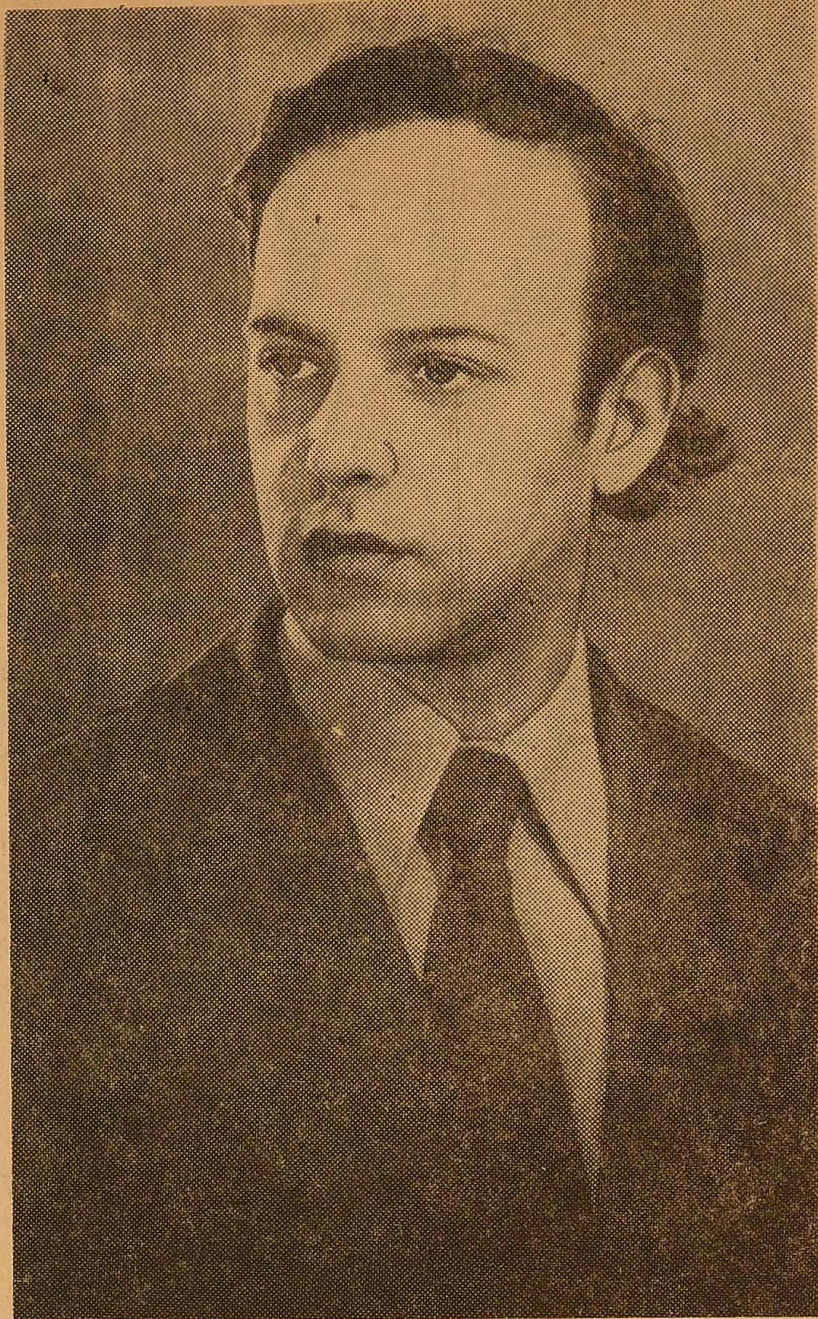
багато інших живуть і пра-
цюють з великою напругою,
вони — наші взірці в нав-
чанні, в науковій та громад-
ській діяльності.

Саме тому в групі чимало
проходить цікавих справ,
котрі ще більше об'єднують
її членів, здружують, прино-
сять творчі успіхи, радують
і нерідко тривожать, пород-
жуючи жаждою до знань, пра-
гнення безперестанку уст-
ремлятися вперед. Наснажу-
ють нас на це, перш за все,
змістовні, пристрасні політ-
години, котрі, втягуючи в
свою орбіту кожного студен-
та, часто перетворюються в
маленькі наукові конферен-
ції з багатьох питань, що
стосуються і міжнародного
становища і політики рідної
Комуністичної партії, питань
НТР, культури тощо. Ще на-
передодні Нового року гру-
па провела надзвичайно змі-
стовну політгодину на тему:
«Мистецтво і капітал», порів-
нюючи, як творчо, людяно,
прекрасно відзначають будь-

яку подію, дату, календарне
свято радянські трудівники,
і як безрадісно ці свята про-
ходять в країнах капіталу,
зокрема — в Америці. Хіба
це свято, коли навіть малю-
ки, пишучи, за традицією,
листи Діду Морозу, проха-
ють в нього не іграшки чи
ласощі, а роботу для своїх
батьків...

Отже, підготовка до пред-
метних екзаменів перетво-
рюється для кожного студен-
та нашої групи в підготовку
до екзамену іншого — до мо-
рального усвідомлення того,
що, як сказано у поета,
«життя — найбільша в світі
тасмниця, це завжди наступ
перед вічним боем»..., до
екзамену на право бути лю-
диною, чудовим спеціалі-
стом, творити добро, культу-
ру, прекрасне для рідної Ві-
тчизни!...

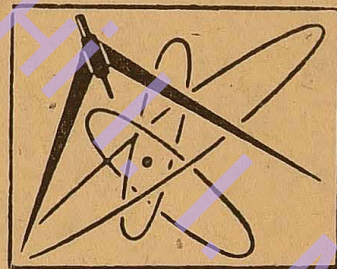
І. СЛОБОДЯНИК,
студент III курсу
юрфаку, староста
курсу, член КПРС.

Павла ГУЛІНСЬКОГО добре знають студенти та викла-
дачі механіко-математичного факультету. Він — старший
науковий співробітник кафедри обчислювальної матема-
тики, співробітник науково-дослідної частини.

Зараз П. Гулінський під керівництвом доцента Д. О. Ос-
троухова працює над госпдоговірною темою.

МИ — НА ПОГОТОВІ

Зараз рівень успішності і
високої ідейної свідомості
кожного студента вимірюєть-
ся громадсько-політичною
практикою. Для студентів-хі-
міків I групи III курсу вона
починається з навчання. Ад-
же це теж міра участі в за-
гальнодержавних справах, це
те, що в недалекому майбут-
ньому дозволить нам стати
хорошими спеціалістами —
вченими, вчителями і т. д.
Значить, в сьогоднішніх ді-
ях комсомольської організа-
ції кується завтрашній день
кожного трудового колекти-
ву. От в цьому і переконані
наші відмінники і хорошисти
навчання: Д. Позигун (він
же і культсектор факульте-
ту), Г. Кіпера (профорг курсу),
Г. Живора, М. Линецький,
комсорг групи № 1. Щербань,
політсектор Л. Дашевська і т. д. Так,
Ірина Щербань на останніх ком-
сомольських зборах групи ска-
зала:

— Комсомол не тільки
школа виховання громадсь-
кої активності, комуністич-
ної переконаності, а й кузня
кадрів, здатних управляти
важливими господарськими
та державними справами...

В світлі партійних доку-
ментів, в світлі програми
побудови комуністичного су-

спільства і веде своє актив-
не творче життя наш бойо-
вий дружний колектив. Гру-
па передова на факультеті:
вона завжди перша: в соці-
алістичних змаганнях з нав-
чання, по участі в школі мо-
лодого лектора, по виконан-
ню багатьох важливих дору-
чень комітету комсомолу, бю-
ро КСМ факультету і курсу,
партбюро факультету, де-
канату, кафедри, зокрема чудо-
вого куратора — доцента ка-
федри органічної хімії Т. К.
Чумаченко.

Інтенсивний розгін моло-
дої творчої думки, дотепнос-
ті, фантазії, пориву яскра-
во розвиваються на змістов-
них лекціях викладачів, під
час спеціальних бесід з про-
відними вченими ОДУ та ін-
ших вузів країни, на занят-
тях наукового гуртка та політ-
години, на консультаціях і
семінарських заняттях, в
постійному педагогічному
зв'язку з учнями школи та
профтехучилища.

Всі ці справи, надзвичай-
но цікаві і важливі, щодня
відкривають перед нами но-
ві горизонти в науці, в педа-
гогіці, в молодіжному пере-
додому житті, в почутті при-
четності до величних планів.
накреслених XXVI з'їздом
КПРС. Тому перший екс-
замен — екзамен з філософії
— група вже готова скласти,
бо питання цього пред-
мету ми проходимо безпе-
рервно, залюбки: він погли-
блює, огранює наше ідейне
спрямування.

О. БОРТНИК,
староста III курсу,
студент I групи
хімфаку.

ВЕЛИКИЙ ЖОВТЕНЬ І НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ

При кафедрі історії СРСР, як і при інших кафедрах університету, працює науковий студентський семінар з комплексної наукової теми кафедри.

Комплексна наукова тема кафедри історії СРСР розкриває проблеми радянського патріотизму і соціалістичного інтернаціоналізму, історичної спадковості інтернаціоналістських традицій радянського робітничого класу.

Редакція газети «За наукові кадри» починає публікувати до 60-річчя утворення СРСР фрагменти студентських доповідей, прочитаних на семінарі і підготовлених під керівництвом членів кафедри історії СРСР.

ВЕЛИКИЙ Жовтень відкрив епоху революційного перетворення світу — епоху переходу від капіталізму до соціалізму.

XXVI з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу, що став надзвичайно важливою міжнародною подією сучасності, знов підтвердив, що сьогоднішнє звернення радянського народу є пряме продовження справи Жовтня, практичне втілення ідей великого Леніна. Серед головних підсумків пройденого шляху — радянський досвід вирішення національного питання, котрий має величезне міжнародне значення.

«Соціалістична індустріалізація і колективізація сільського господарства, культурна революція, справедливе вирішення національного питання, — підкреслюється в постанові ЦК КПРС «До 60-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції», — перетворили в історично короткий строк нашу Батьківщину в могутню соціалістичну державу».

Справедливе вирішення національного питання в СРСР стоїть, таким чином, в одному ряду з найголовнішими складовими частина-

ми ленінського плану соціалістичного будівництва.

Початок корінному вирішенню національного питання поклала Велика Жовтнева соціалістична революція, що установила диктатуру пролетаріату. «Створення СРСР, — говорив тов. Л. І. Брежнев в доповіді про 50-річчя утворення СРСР, — було прямим продовженням справи Великого Жовтня, що відкрив нову еру в розвитку людства, практичним втіленням ідей великого Леніна про добровільний союз вільних націй».

Створення першої багатонаціональної соціалістичної держави — шлях складний. Досвіду побудови такої держави не було. Він виник вусупереч імперіалізму, що цупко тримається за своє насильно присвоєне ним право поневолювати та експлуатувати народи. Треба було подолати опір всіх сил міжнародного імперіалізму. Тільки Велика Жовтнева соціалістична революція, котра повалила владу капіталістів і встановила диктатуру пролетаріату в Росії, заклала необхідні і міцні основи для вирішення корінних проблем соціального життя і відкрила

дорогу до створення братерського союзу народів.

Слідом за Декретами про мир і землю Радянська влада обнародувала «Декларацію прав народів Росії», що забезпечувала вільний розвиток і повну рівноправність всіх національностей Росії, їх право на самовизначення аж до відокремлення і утворення самостійних держав.

Звільнені Великою Жовтневою соціалістичною революцією трудящі створили ряд радянських республік, встановивши між собою тісні відношення дружби і взаємодопомоги.

Керуючись ідеями В. І. Леніна, радянські республіки пішли шляхом створення єдиної багатонаціональної держави, утворюючи на початках добровільності і рівноправності націй Союз Радянських Соціалістичних Республік. Це створило сприятливі умови не тільки для того, щоб вистояти в оточенні ворожих капіталістичних держав, але і для того, щоб з новою силою розгорнути боротьбу проти імперіалізму, спільними зусиллями підняти республіку із руїн і попелища і мобілізувати всі творчі сили трудящих для завершення будівництва соціалізму, забезпечивши розвиток національної культури всіх радянських народів.

В грудні 1922 року вперше в історії було створено єдину багатонаціональну державу нового соціалістичного типу, в якій добровільно, без примусу об'єдналися вільні рівноправні нації, що йдуть до єдиної мети — побудови комунізму. Вперше в

історії людства було створено багатонаціональну державу, якій були чужі насильство і примус, гніт і нерівноправність при вирішенні будь-яких питань політики та економіки, мови і культури.

Величезна заслуга в створенні багатонаціональної держави належить В. І. Леніну. Він всебічно розробив питання про національно-державні відношення в умовах диктатури пролетаріату.

В. І. Ленін, послідовно відстоюючи основні принципи марксизму в галузі національно-державного будівництва, показав зразок сміливого, справді революційного, діалектичного, творчого застосування і розвитку теорії марксизму в нових історичних умовах.

Фальсифікатори історії, типу американського професора Пайпса і йому подібних, по-всякому прагнуть перевернути значення Великого Жовтня у вирішенні національного питання, показати чисто «російське» значення Великої революції і її досвіду, представити народну революцію «змовою», спотворити характер народно-визвольного руху народів і т. п. Але правду історії не можна спростувати.

Надзвичайно велике і в наші дні для народів світу значення Великої Жовтня, значення історичного досвіду істинно справедливого вирішення національного питання в СРСР, де живуть і трудяться, розквітають вільні соціалістичні нації і народності.

Н. ХАРАБАР,
студентка V курсу
ісфаку.

В ПАРТКОМІ ОДУ

На черговому засіданні парткому було заслухано питання про хід виконання організаційно-політичних заходів парторганізації ОДУ по реалізації рішень XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України парторганізацією та колективом хімічного факультету.

Як відмічалось, партком та деканат хімфаку провели певну роботу: на факультеті систематично обговорюється хід виконання заходів, що намічені. Вони в центрі уваги партійних, комсомольських зборів та вченої ради. Матеріали XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України активно вивчаються викладачами та студентством. Своєчасно йде оформлення свідомств на винаходи та студентських робіт на всесоюзні та республіканські конкурси.

Разом з тим партійний комітет вказав на недоліки, що ще мають місце на хімічному факультеті.

З цього питання прийняте розгорнуте рішення.

ВІТАЄМО!

За великий внесок у зміцнення культурних зв'язків між Радянським Союзом та Болгарією, за опублікування наукових праць з історії сучасної болгарської літератури та сприяння розвитку українсько-болгарських літературних зв'язків доктор філологічних наук, завідувач кафедри української літератури Одеського державного університету професор І. М. Дузь нагороджений урядом НРБ болгарським орденом «Кирила і Мефодія» I ступеня.

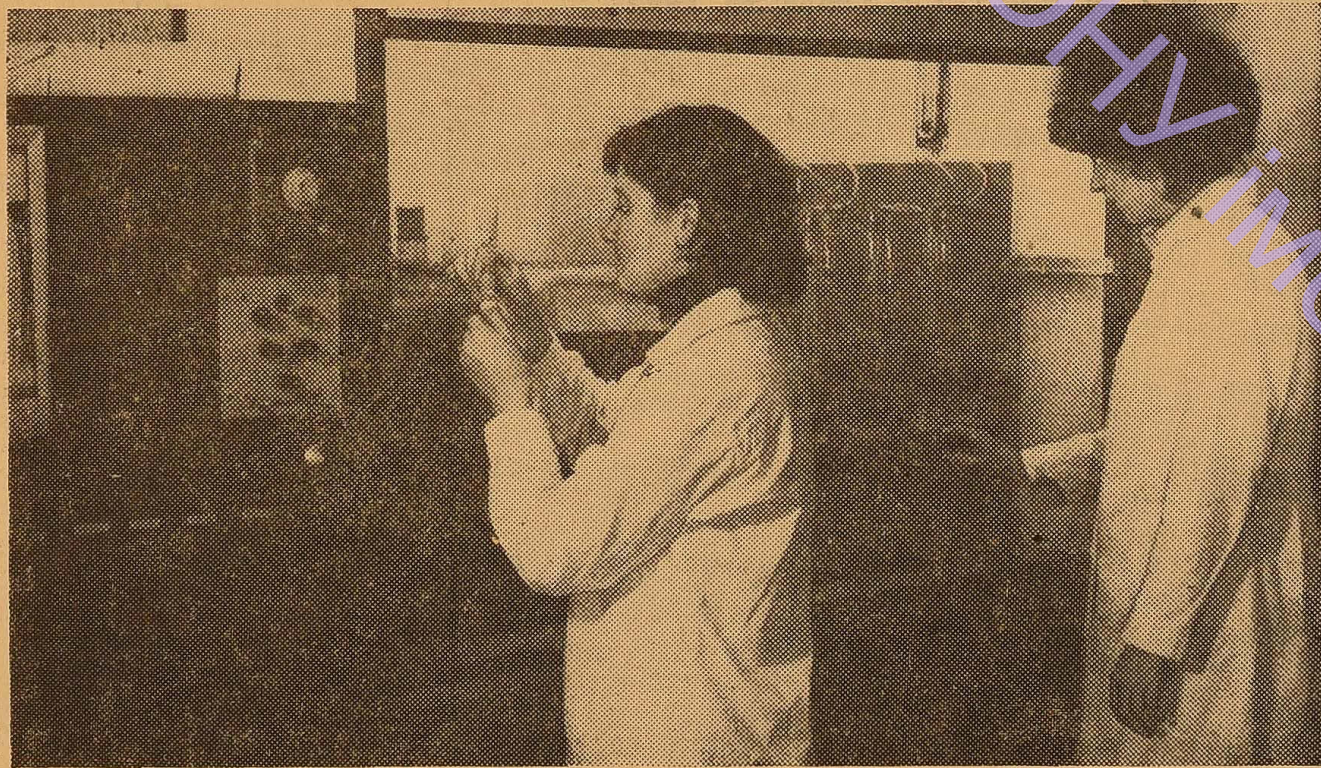
Від усього серця вітаємо Івана Михайловича Дузя з високою нагородою!

Всю увагу — сесії

Тільки сесія завжди виявляє наші здібності, наше відношення до навчання і наші недоліки. Перша група другого курсу російського відділення філологічного факультету теж до неї готується. Але, на жаль, у нашій підготовці є ще багато недоліків. Ще мало студентів відвідує консультації, користуються допомогою товаришів, працюють у бібліотеках і взагалі мало систематизують свої знання.

Хочеться попередити всіх, хто ще розгойдується, що часу дуже мало і треба прикласти чимало зусиль для успішного складання іспитів.

І. ГОДНЯК,
студент другого курсу
філфаку, слухач ШМЖ.

В лабораторії кафедри хімічного захисту навколишнього середовища, що розташована на суперфосфатному заводі, добре працюють студентка хімічного факультету лаборант **В. ХАЛУЄВА** (на знімку ліворуч) та науковий співробітник **Є. ШАПОЙ**.

Про роботу цієї лабораторії читайте у наступних номерах.

Фото Г. Яворського.

Славний шлях Кубинської революції

Кубинська революція — видатна подія, що відкриває нову сторінку в історії Америки. Вона проложила кубинському народу дорогу до свободи, незалежності і соціалізму, привела до створення першої соціалістичної держави в західній півкулі, стала важливою віхою в літописанні світового визвольного руху.

Революція 1959 року явилась, по суті, завершальним етапом єдиного процесу визвольної боротьби.

Відзначимо важливі моменти його: повстання 10 жовтня 1868 р. проти іспанського колоніального гніту, очолюване Карлосом Мануелем де Сеспедесом; «Мала війна» проти іспанців (серпень 1879 — грудень 1880 р.), що надихалась талановитим керівником генералом визвольної армії Антоніо Масео; третя визвольна війна, почата 24 лютого 1895 р.

під керівництвом видатного сина кубинського народу, письменника, мислителя і революціонера Хосе Марті, створившого першу на Кубі політичну партію для керівництва революцією — Кубинську революційну партію; заснування в 1925 р. полум'яними борцями Хуліо Антоніо Мелья та Карлосом Белінью Комуністичної партії Куби; буржуазно-демократична революція, що привела до падіння кривавої тиранії Мачадо; боротьба за конституційні права в період правління Батісти, маневрова боротьба в період реакційної антинародної проімперіалістичної політики уряду Грау та Пріо; боротьба проти диктатури генерала Батісти, що знову став при владі, але за спиною якого були імперіалізм та буржуазно-поміщицька олігархія. Вся повнота влади в пе-

ріод правління Батісти знаходилась в руках армії.

В цій складній і, здавалось би, безнадійній ситуації група прогресивно настроєної молоді приступила до створення підпільної політичної організації, діяльність якої була спрямована на повалення тиранії. Очолив організацію молодий політичний діяч Фідель Кастро Рус, бурхлива діяльність якого вилилась одразу ж в штурм казарми Монкадо в місті Сантьяго-де-Куба з метою озброєння центру революційної боротьби. Проти півтори сотні повстанців протистояла регулярна частина батістівської армії. В результаті — поразка. Організатор повстання Фідель Кастро був засуджений на 15 років тюремного ув'язнення.

На судовому процесі Фідель Кастро виступив з яскравою промовою, в якій викрив злочини диктаторського режиму і

виклав прогресивну програму повсталих.

Штурм Монкадо поклав початок Кубинській революції. Обстановка в країні стала якісно змінюватись. На політичній арені з'явилась нова прогресивна сила — Фідель Кастро, він висунувся як безперечний керівник революційного процесу в його останній стадії. Під тиском суспільності тиранія змушена була амністувати повсталих. Вийшовши із в'язниці та переконавшись, що легальна боротьба неможлива, вони відправились у Мексіку, де під керівництвом Фіделя Кастро починають готувати нове збройне повстання.

Другого грудня 1956 р. з яхти «Гранма» на території Куби в районі пляжу «Колорадо» висадився революційний загін в складі 82 чоловік на чолі з Фіделем Кастро. Спо-

чатку деякий час загін Фіделя Кастро зазнав невдачу. Він був оточений військами Батісти і розсіяний. Проте 20 осіб маленькими групами зуміли пробитися в гори С'єрра-Маєстра. Поступово чисельність загону, що знайшов підтримку серед місцевого населення, збільшилась.

Одночасно з успіхом партизанського руху в горах С'єрра-Маєстра наростала боротьба проти диктаторського режиму і в інших районах країни. Особливо відзначились дві колони партизан, очолювані Ернесто Че Гевара та Каміло С'ен-фугеос. Дні кривавого режиму підходили до кінця.

В кінці листопада 1958 р. почались вирішальні бої. На сході основні сили партизан спустились з гір. Першого січня 1959 р. війська під командуванням Фіделя Кастро та Рауля Кастро ввійшли в Сантьяго. Одночасно на заході повстали на чолі з Ернесто Че Геварою

[Закінчення на 4-й стор.]

Славний шлях Кубинської революції

[Закінчення. Початок на 3-й стор.]

оволоділи містом Санта-Клара — столицею провінції Вілья-Клара. Потім об'єднані загони Че Гевари і С'енфугоса рушили на Гавану. Розуміючи безвихідність становища, Батіста в ніч під Новий рік таємно втік із Куби. Кубинська революція 1959 р. перемогла. І ось уже 23 роки в ефірі гордо звучать слова: «Говорить звільнена територія Америки».

За роки, що минули після перемоги революції, кубинський народ пройшов славетний шлях. Він перетворив свою Батьківщину в справді «вільну територію Америки». Спираючись на братерську підтримку інших країн соціалістичної співдружності, всім прогресивним сил світу, Куба впевнено йде вперед по шляху будівництва соціалістичного суспільства, робить вагомий внесок в справу миру та соціального прогресу на землі.

Одеський державний університет, як і інші вузи Радянського Союзу, надає допомогу в підготовці кваліфікованих спеціалістів для народного господарства.

На механіко-математичному факультеті кубинські студенти вчать вісім років. За цей період підготовлено 17 спеціалістів.

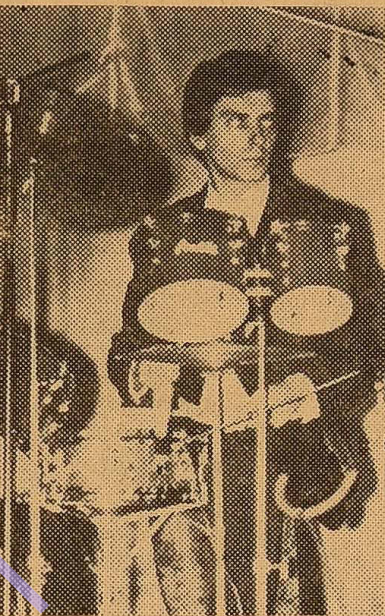
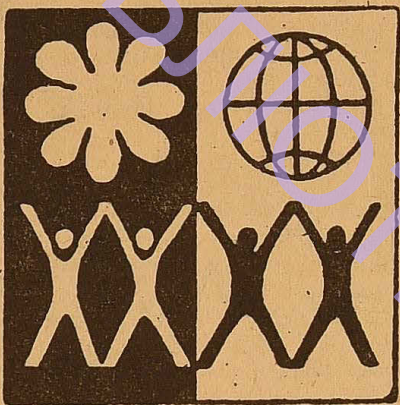
Зараз на факультеті навчається 61 студент із Республіки Куба. Професорсько-виклада-

цький склад, виконуючи свій міжнародний обов'язок докладає багато зусиль для підготовки хороших спеціалістів в галузі класичної та прикладної математики для братерської Республіки Куба.

В останній час відкрито готується змова американського імперіалізму. Його мета — створити умови для агресії проти Куби. Топчучи основні норми міжнародного права, американські політики заявляють про те, що пора знищити першу соціалістичну державу в Латинській Америці.

Проте народ Радянського Союзу і все прогресивне людство вірять, що справедлива справа кубинського народу восторжествує.

П. В. КЕРЕКША,
доцент, заст. декана
по роботі з іноземними
студентами механіко-
математичного факультету.

Учасники ансамблю

«Мрія».

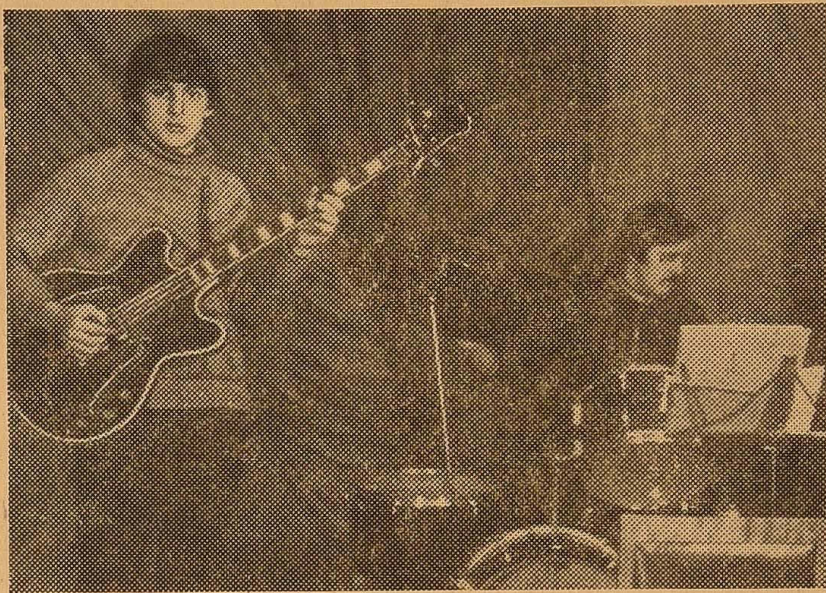
Лунає музика в студклубі

Музика... Людина звикла до неї з самого дитинства, як до пісні, що співала мати біля колиски українською, німецькою, угорською, італійською мовами... У кожного народу є свої мелодії та ритми, але й кожен додає до них щось своє...

У студклубі університету грає скрипачка — студентка IV курсу мехмату О. ЄПІМАНОВА.

На репетиції учасники ансамблю під керівництвом Л. Левітіна.

В гостях у географів

Будущим географам завжди цікаво зустрітися з людьми, приехавшими із дальніх країн. Це хороший професійний інтерес. Не тільки це. Чувство інтернаціоналізму своїм чином впливає на прогресивних молодих людей. Вот почему мы, студенты-иностранцы, обучающиеся на юридическом факультете, с особым удовольствием пришли в гости к нашим друзьям — советским студентам.

Вначале с приветственным словом к нам обратилась студентка ГГФ Надежда Масленникова. Потом советские студенты нам рассказали о своем факультете, о том, над чем они работают в мире науки, о прохождении педагогической практики, о своей жизни. В свою очередь, мы рассказали советским студентам — будущим географам — о своей группе, о своих странах и, конечно, о том, как мы учимся.

На вечер выступили студенты II курса юридического факультета Фида Мохамед (Афганистан), Гебру Амене Шева (Ефіопія), Ачмендо Мантамарія, Хосе Гомес і Фреді Франклін (Панама), Саліх Альшарарі і Зінг Кумір (Йорданія).

Все мы благодарны Советскому правительству, КПСС, за то, что нам предоставлена возможность учиться в Стране Советов.

Вечер завершился музыкальной программой. Он навсегда останется в нашей памяти, как замечательный вечер интернациональной дружбы.

Аднан Рустам (Йорданія),
студент II курса
юрфака.

ДЛЯ ВАС, СТУДЕНТИ

В студентському профкомі університету є путівки для лікування і відпочинку студентів. Якщо треба лікувати:

ОРГАНИ КРОВОООБИГУ:

Курорт «Кисловодск» з 6.01 по 29.01 — 120 крб.

Курорт «Анапа» з 27.03 по 19.04. — 119 крб.

Курорт «Сочи» з 16.05 по 8.06 — 170 крб.

(в тому числі органи дихання).

Санаторій «Букурія» з 18.05 по 10.6 — 150 крб.

Санаторій «Днестр» з 9.06 по 2.07 — 160 крб.

Курорт «Анапа» з 27.06 по 20.07 — 119 крб.

(в тому числі органи дихання).

ОРГАНИ ТРАВЛЕННЯ

Курорт «Горячий ключ» з 11.02 по 6.03 — 125 крб.

Курорт «Моршин» з 22.02 по 17.03 — 99 крб.

Курорт «Ессентуки» з 9.03 по 1.04 — 120 крб.

Курорт «Моршин» з 7.05 по 30.05 — 115 крб.

ОРГАНИ ДИХАННЯ

Курорт «Алушта» з 17.05 по 9.06 — 115 крб.

Курорт «Геленджик» (віком до 20 років) з 25.06 по 18.07 — 120 крб.

Курорт «Сочи» з 25.06 по 18.07 — 110 крб.

ЗАХВОРЮВАННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

Курорт «Любень—Великий» з 9.04 по 2.05 — 110 крб.

Курорт «Евпаторія» з 28.04 по 21.05 — 130 крб.

Курорт «Бердянськ» з 22.06 по 15.07 — 120 крб.

Курорт «Пуца Водиця» з 26.06 по 19.07 — 110 крб.

ПАНСІОНАТИ ТА БУДИНКИ ВІДПОЧИНКУ

«Маяк» (Одеса) з 14.01 по 25.01 — 2 путівки — 32 крб. за кожен.

Курорт «Пицунда» з 10.04 по 27.04 — 107 крб.

Пансіонат «Голубой залив» (Феодосія) з 20.04 по 1.05 — 50 крб.

з 2.05 по 13.05 — 50 крб.

Путівки реалізуються по статті «Соціальне страхування».

Студентський профком ОДУ.

У молодих науковців

В Будинку вчених провів своє чергове засідання семінар педагогів-дисертантів. На семінарі були присутні, в основному, молоді представники науковців, котрі ще тільки приступають до великої праці на літературознавчій ниві.

Засідання, як і завжди, проводив науковий керівник семінару доктор філологічних наук професор Одеського державного університету А. В. Недзвідський.

Цього разу, за планом, розмова йшла про шляхи і методи написання дисертації та оформлення її за певною системою. Основою розповіді стала повчальна історія написання кандидатської і докторської дисертації Андрія Володимировича, про що він оповів надзвичайно жваво, пристрасно і з великою ерудицією. Слухачі за 2 години, здається, пройшли разом з професором тернистими літературознавчими шляхами, що вели його до бібліотек Києва, Ленінграда, Москви, Саратова, а також в музеї, в літературні інститути, пережили ще раз зустрічі з прекрасними вченими, з якими він зустрічався...

Під кінець засідання учасники семінару задали А. В. Недзвідському ряд конкретних питань, на які він з великим задоволенням відповів. Відчувається, що після такої бесіди у молодих науковців виникло нове творче піднесення.

А. НЕРОДЕНКО.

КОЛОРИТ

Якби живопис — буйний луг! —
не саяв кольорами...
Чи ж окриленість його
притягувала б нас?
Чи так співала б світлотінь —
між сірих вічно мас?
Чи там поезія звучить,
де сплять рожеві гами?

Та тільки в маєві картин —
з квітучими світами! —
Я й тут, в графічному листі,
відчутти можу враз
Цю пишність заходу стрімку,
ці води з гір-терас,
Що з гуцці ліній, плям, штрихів
зринають диво-снами.
Хай кажуть: лінія — це все,
основа всіх основ;
Що рух її — саме життя,
і спів його й любов;
Що владні розчерки пера з хатини
роблять замок.
Йде лугом жінка, ніби май, —
вся в білях осяйних
Від сонця, простору і трав,
і радуг неземних...
Заграй тут лінія одна, і ця краса — уламок!

А. БОСОВ.

Редактор **В. НІКОЛАЄВ.**

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).